

effektiv prioritering er der inden for uændrede budgetter skabt plads til nye initiativer.

Langt de fleste offentligt ansatte findes ude i kommuner og amter og gør et godt arbejde for at levere velfærdssamfundets kerneydelser: vuggestuer, børnehaver, folkeskole, gymnasier, hjemmehjælp, sygehuse, plejehjem osv. Det er alt sammen områder, hvor danskerne har en berettiget forventning om at få tilbudt service af ordentlig kvalitet. Men alt for stramme budgetter i årene frem til 1993 førte til åbenbare servicebrist og uacceptable ventetider. Vi husker jo alle sammen avisoverskrifterne og tv-reportagerne om de utilfredsstillende forhold dengang. Derfor har kommunerne og amterne i forståelse og samarbejde med regeringen i de sidste 4 år brugt flere penge og ansat flere folk i et storstilet forsøg på at komme problemerne til livs.

De sidste års udgiftsstigninger er imidlertid sket i et tempo, der ikke kan fortsætte i de kommende år; det er der enighed om mellem regeringen og de kommunale organisationer. Men det er samtidig lige så klart, at der i årene frem til år 2005 vil være vigtige nye opgaver, der skal løses, og at der skal gennemføres de nødvendige serviceforbedringer inden for det offentlige. Derfor må vi overalt i det offentlige skærpe vor opmærksomhed over for, om kræfterne og pengene nu bruges på den rigtige måde: Er der stiv organisation? Er der bureaukratisk tankegang? Så skal der råbes op! Det helt overordnede hensyn må være, at borgerne altid får kvalitet, får valuta for deres skattekrone; men det får de kun, når medarbejdernes talenter bruges bedst muligt, og når medarbejderne har inspirerende arbejdsvilkår.

Folketinget bør ikke blande sig i, hvordan kommunerne løser deres opgaver. Folketinget bør alene fastholde, at det er kommunernes folkevalgte, der har det politiske ansvar for finansiering, for lige adgang, for kortere ventetid, for kvalitet og for valgmuligheder. Det er dem, der må vurdere, om private leverandører kan yde borgerne en bedre service, end det kommunale system kan. Vi må lære af hinanden på tværs, vi må lære af hinanden, også det offentlige og de private imellem.

Men, men, men – selv med den mest vellykkede fornyelse af den offentlige service – og vi lærer af hinanden – findes der intet mirakel, der, som jeg har hørt det fremhævet fra visse sider, på kort sigt kan fremtrylle nye to cifrede milliardbeløb i besparelser. Der findes kun to måder: enten ved voldsomme nedskæringer –

og det ønsker regeringen ikke – eller ved brugerbetaling på nøgleområder som sundhed, uddannelse og ældreomsorg. Det ønsker regeringen heller ikke! Sandheden skal frem: Løfter om store skattelettelser er derfor enten en trussel om, at den private pengepung skal betale for det, der i dag betales over skatter og afgifter, eller også er det et katastrofalt bidrag til på ny at slå hul på samfundets kasse.

Vore sygehuse skal fungere godt, og de skal fungere uden lange ventetider. Amterne har i de sidste 4 år satset store midler på at nærme sig dette mål. Meget er investeret i ny teknik og moderne behandlingsmetoder, og samtidig er der kommet bedre information og muligheder for at bestille »tid til behandling«, det såkaldte bookingsystem. Vi ser nu de begyndende resultater i form af kortere ventetider til behandling og til operation.

Det frie sygehusvalg i det offentlige er så småt begyndt at blive en realitet, og vi skal videre ad den vej, så de mennesker, der ønsker hurtigere behandling, kan få det ved at opsøge et andet sygehus, hvor ventetiden er kortere. Vi skal ikke slappe af, før sygehusenes problemer er løst, og derfor vil regeringen følge op på Sygehuskommissionens arbejde med analyser af vore sygehuse som serviceenheder. Det vil naturligvis ske i samarbejde med sygehusjerne. Er kvaliteten og produktionen tilfredsstillende? Er det den rigtige ledelsesmåde, vi anvender? Er samspillet mellem de enkelte personalegrupper, som det skal være? Regeringen vil drøfte resultaterne af en sådan analyse og mulige initiativer med amterne, sygehusledelserne og personaleorganisationerne.

Når man bliver indlagt på et hospital, er man ofte bange og bekymret, og man er selvsagt sårbar i sådanne situationer. Men patienterne har også rettigheder, og derfor vil regeringen fremsætte et samlet lovforslag, som bringer klarhed, som samler, klargør og styrker patienternes retsstilling på hospitalet. Det handler jo om selvværd, det handler om respekt for den enkelte, og det handler om kvalitet.

I politik plejer vi at tale om en række områder, og desværre plejer vi også at anvende dette udtryk om mennesker – i dette tilfælde mennesker, som kræver særlig opmærksomhed, mennesker, som vi skylder at indfri løfterne til, mennesker, som har sårede og sårbare sind.

Både omsorgen for de psykiatriske patienter, de fysiske rammer på sygehusene og botilbudene har ikke været tilstrækkelige. Nu er vi omsi-